بسم الله الرحمن الرحيم

އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލްގެ އިދާރާ
އައްޑޫ، ދިވެހިރާއްޖެ

CITY OF ADDU
the finest

ދަނޑުބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ އުޞޫލު

ތައާރަފާއި ނަން

1. (ހ) މިއީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2024/R-41 "ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދަނޑުވެރިކަމުގެ މަސައްކަތަށް ބިން ދޫކުރުމަށް ކައުންސިލަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރުގެ ދަށުން ބިން ދޫކުރުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 07/2010 "ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުޞޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އިން ބާރުލިބިގެން އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލުން އެކުލަވާލާފައިވާ އުޞޫލެކެވެ.

(ށ) މިއުޞޫލަށް ކިޔާނީ "ދަނޑުބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ އުޞޫލު" އެވެ.

އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚު

2. (ހ) މި އުޞޫލަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި އުޞޫލު އާންމުކޮށް އިޢުލާންކޮށް ގެޒެޓް އަދި އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލް ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.

(ށ) މިއުޞޫލަށް އަމަލު ކުރަންފެށުމާއެކު އައްޑޫ ސިޓީ އިން ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ބިން ދޫކުރަންވާނީ މި އުޞޫލުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

(ނ) މިއުޞޫލަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު މީގެ ކުރިން ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން އެކުލަވާލާފައިވާ "ދަނޑުބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ އުޞޫލު" އާއި އެއުޞޫލަށް ގެނެސްފައިވާ އިސްލާހުތައް އުވިގެންދާނެއެވެ.

މިއުޞޫލަށް އަމަލުކުރަންފަށާއިރު

3. (ހ) މި އުޞޫލަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ ދަނޑުބިންތަކުގެ ތެރެއިން މުއްދަތު ހަމަނުވާ އެއްބަސްވުންތައް މިއުޞޫލަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 03 (ތިނެއް) މަސް ދުވަހުގެ

ލީޒުގައި ބާކީވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިއޮތްނަމަވެސް، މިމާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ލީޒުގައި ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ ދަނޑުބިންތަކުގެ އެއްބަސްވުންތައް މިއުސޫލުގެ ލީޒުއިން ކުއްޔަށް ހިފުމަށް އެދޭނަމަ، އެކަމަށް އެދި އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގެ ލީޒުގައި ހުށަހަޅުމުން، ދަނޑުބިންދޫކުރާ ފަރާތާއި ދަނޑުބިން ކުއްޔަށްހިފާ ފަރާތްތަކާ ދެމެދު އެކަމަށް ވެވޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން އެދަނޑުބިންތަކުގެ އެއްބަސްވުންތައް އާކުރުމަށް މިއުސޫލު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

(ނ) މި އުސޫލަށް އަމަލުކުރަންފަށާއިރު ދޫކޮށްފައިވާ ދަނޑުބިންތަކުގެ އެއްބަސްވުންތައް މިމާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބަދަލުކުރާއިރު ނުވަތަ ދަނޑުބިމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން އެއްބަސްވުން ބަދަލުކުރާއިރު، ދަނޑުބިން ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތުން އެ ބިން ބޭނުންކުރާ ގޮތަކާއި، އަތޮޅު ސިޓީގެ އިޤްތިޞާދީ ބާވަތަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބިމުގެ ކުއްޔާއި، ބިމުގެ ކުލި ނަގާ ގޮތަކާއި، ބިމުގެ ބޮޑުމިނަށް ބަދަލުގެނައުމުގެ އިޖްރާއަތު ކައުންސިލުން ހިމެނެންވާނެއެވެ.

(ރ) މިހާރު ދޫކޮށްފައިވާ ދަނޑުބިންތަކުގެ ތެރެއިން، ދަނޑުވެރިކަން ކުރަމުންދާ ދަނޑުބިންތަކުގެ ތެރެއިން ކައުންސިލުން ވަކި ކަންތައްތަކެއް ނިންމައި އަންގަންދެން ކުއްޔެއް ނުނަގާ ގޮތަށް ހުރި ބިންތަކާއި، ކުލި ނަގާގޮތަށް ދޫކޮށްފައިހުރި ބިންތަކުގެ ތެރެއިން މިހާރުވެސް ދަނޑުވެރިކަން ކުރަމުންދާ ދަނޑުބިންތައް މި އުސޫލުގެ ދަށުން ދޫކުރާހިނދު، މިހާތަނަށް ދައްކަންޖެހޭ ކުއްޔާއި ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ [illegible] މި އުސޫލުގައި ވާގޮތުގެމަތިން އަދި އެއްބަސްވުންތައް އާކުރަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި އިސްލާހަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ އަތޮޅުބިންތަކުގެ ތެރެއިން މުއްދަތު ހަމަވާ [illegible] އެއްބަސްވުންތަކާއި [illegible]، މި އިސްލާހަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 03 (ތިނެއް) މަސް ދުވަހުގެ ލީޒުގައި ބާކީވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިއޮތްނަމަވެސް، މިމާއްދާގެ (ބ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ލީޒުގައި ކުރިން ދޫކޮށްފައިވާ އަތޮޅުބިންތަކުގެ މިއުސޫލުގެ ދަށުން [illegible]، އެކަމަށް އެދި އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގެ ލީޒުގައި ހުށަހަޅުމުން، [illegible] ފަރާތާއި [illegible] ފަރާތްތަކާ ދެމެދު [illegible]

އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން އެއޮޑުބިންތަކުގެ އެއްބަސްވުންތައް އާކުރުމަކުން މިއުސޫލު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

ދަނޑުވެރިކަމަށް ބިން ދޫކުރެވޭ ގިންތިތައް 4. މި އުސޫލުގެ ދަށުން އައްޑޫ ސިޓީއިން ދަނޑުބިން ދޫކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ގިންތިތަކަށް ބަހާލައިގެންނެވެ.

(ހ) އާންމު ދަނޑުވެރިކަމަށް ދޫކުރާ ބިން

(ށ) ބިމުގެ އުސޫލުން ދޫކުރާ ބިން

ބާބު 01

އާންމު ދަނޑުވެރިކަމަށް ދޫކުރާ ބިން

މިއީ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2024/R-41 "ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ވާގޮތުގެމަތިން ދޫކުރާ ބިމެވެ.

ކުލި 5. (ހ) މި ބާބުގެ ދަށުން ދޫކުރެވޭ ބިމުގެ ކޮންމެ އަކަފޫޓަކަށް 15 (ފަނަރަ) ލާރިއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، އެއޮޑުބިމުން ދޫކުރެވޭ ބިމުގެ ކޮންމެ އަކަފޫޓަކަށް 0.05 (ފަހެއް) ލާރިއެވެ.

ބިމުގެ ބޮޑުމިން 6. (ހ) އާންމު ދަނޑުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ދޫކުރެވޭނީ 3,000 (ތިން ހާސް) އަކަފޫޓަށްވުރެ ބޮޑުނޫން ބިމެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، އެއޮޑުބިމުން ދޫކުރެވޭނީ ގިނަވެގެން 10,000 (ދިހަ ހާސް) އަކަފޫޓުގެ ބިމެކެވެ.

ދަނޑުބިމަށް އެދި ހުށަހެޅުން 7. (ހ) މި ގިންތީގެ ދަނޑުބިމަށް އެދި ހުށަހެޅޭނީ އައްޑޫ ސިޓީގައި ރަށްވެހިވެފައިވާ މީހުންނަށެވެ. މިގޮތުން ދޫކުރެވޭނީ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ގިނަވެގެން 1 (އެކެއް) ބިމެވެ.

(ށ) މިމާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މި ގިންތީގެ ދަނޑު ބިން ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ކައުންސިލުގެ އިދާރާއިން އެކަމަށް ހުޅުވާލައި އިޢުލާނުކުރުމުންނެވެ.

އާންމު ދަނޑުވެރިކަމަށް ދަނޑުބިން ދޫކުރުން

8. މި ބާބުގައި ވާގޮތުގެމަތީން އާންމު ދަނޑުވެރިކަމަށް ބިން ދޫކުރާނީ ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށް ބިން ހޯދުމަށް އެދި ލިޔުމުން އެއަވަށެއްގެ އަވަށު އޮފީހަށް ހުށަހަޅައިގެންނެވެ. އެގޮތުން ދަނޑުބިމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު އަންނަނިވި ކަންކަން އެ ހުށަހެޅުމުގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ހ) ދަނޑުގައި ހައްދަން ބޭނުންވާ ތަރުކާރީ/މޭވާ ގެ ބާވަތް.

(ށ) އިންވެސްޓްކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ މިންވަރު

ބީލަމުން ހުޅުވައިނުލައި ބިން ދޫކުރާ މުއްދަތު

9. އާންމު ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅާ ސަރަހައްދުން ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ބީލަމުން ހުޅުވައި ނުލައި 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ކުޑަ މުއްދަތަކަށް ބިން ދޫކުރެވިދާނެއެވެ.

ބާބު 02

ބީލަމުގެ އުސޫލުން ބިން ދޫކުރުން

މިއީ ގަވާއިދު ނަމްބަރު 2024/R-41 "ދިރިއުޅެން ނޫން އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ވާގޮތުގެމަތީން ދޫކުރާ ބިންތަކެވެ.

ކުލި

10. (ހ) މި ބާބުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ބިމުގެ ކުއްޔަށް އެންމެ މަދުވެގެން ހުށަހެޅޭނީ އަކަފޫޓަކަށް 10 (ދިހަ) ލާރިއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، [illegible] ދޫކުރާ ބިމުގެ ކުއްޔަށް އެންމެ މަދުވެގެން ހުށަހެޅޭނީ އަކަފޫޓަކަށް 05 (ފަހެއް) ލާރިއެވެ.

ބިމުގެ ބޭނުން

11. ބީލަމުގެ އުސޫލުން ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ދޫކުރާ ބިމުގެ ބޭނުން ކަނޑައަޅާނީ ކައުންސިލުންނެވެ.

ދަނޑުބިމަށް އެދި ހުށަހެޅުން

12. (ހ) މި ގިންތީގެ ދަނޑުބިމަކަށް ކުރިމަތިލާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ

ފަރާތްތައް

ވިޔަފާރިތަކާއި ޖަމިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ވިޔަފާރި، ކުންފުނި، ޕާޓްނަރޝިޕް، ޓްރަސްޓް، އިންވެސްޓްމަންޓް، ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީތަކާއި ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތްތައް ހިމެނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، މި ގިންތީގެ ދަށުން ބީލަމުގެ އުސޫލުން ދޫކުރާ އެއްބިމުގައި އެދި ހައްދު ސިޓީގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރަށް ހުއްދަދެވޭނެއެވެ.

(ނ) މި ނަންބަރުގައި ވާ ގޮތުގެ މަތިން ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ދޫކުރެވޭނީ ގިނަވެގެން 1 (އެކެއް) ބިމެވެ.

ދަނޑުބިން ދޫކުރުން

13. މި ބާބުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބީލަމުގެ އުސޫލުން ދަނޑުވެރިކަމަށް ބިން ދޫކުރާނީ އާއްމުކޮށް އިޢުލާންކޮށްގެންނެވެ.

ބީލަން އިވެލުއޭޓް ކުރުން

14. ބީލަން އިވެލުއޭޓް ކޮށް މާރކްސް ދިނުމުގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) އިންވެސްޓްކުރާ މިންވަރު

(ށ) ދަނޑުބިން ބޭނުންކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތް (ޕްރޮޕޯޒަލް)

(ނ) މާލީ ގާބިލުކަން

(ރ) ތަޖުރިބާ

ބީލަމުގެ އުސޫލުން ދަނޑުބިން ދޫކުރެވޭ މުއްދަތު

15. ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅާ ސަރަހައްދުން ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ބީލަމުގެ އުސޫލުން ބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ ގިނަވެގެން 20 (ވިހި) އަހަރުގެ މުއްދަތަކަށެވެ.

ކުލި ނެގުން

16. (ހ) މިއުސޫލުގައި ވާގޮތުގެމަތިން ދަނޑުބިން ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތުން ބިމުގައި ހަދާ އިމާރާތަކާއި، އިމާރާތް ހިމެނޭ ބިން ގާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ގާނޫނު) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާ އާއި، 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުލި ކަނޑައަޅާނެއެވެ. ނަމަވެސް، މިގޮތުން ކުލިނެގުމުގެ ކުރިން ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ފަރާތުގެ ހުއްދަ ލިބިގެން ހޯދަންވާނެއެވެ. ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ފަރާތުން ކުލިނެގުމުގެ ހުއްދަ ދޭނީ،

ބިން ތަރައްޤީކުރުމުގެ ލޯނާބެހޭ މައުލޫމާތު ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހެޅުމުން، ލޯނާ ގުޅިގެން ހުރި ރިސްކުތައް ވަޒަންކުރުމަށް ފަހި އެވެ.

(ނ) މިމާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ތަރައްޤީކުރެވޭނީ މިއުއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަށްވުރެ އިތުރުނުވާ ގޮތަށެވެ.

ބާބު 03

އެހެނިހެން

ދަނޑުބިމުގައި މަސައްކަތް ފެށުން

17. މިއުއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ދަނޑުބިމާއި ހަވާލުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ދަނޑުބިން ސާފުކޮށް ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި އެ ބިމަކުން ނައްޓާލަންޖެހޭ ކުނާއި ގަސްތައް ނައްޓާލުމުގެ މަސައްކަތް ފަށަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން ނައްޓާލަންޖެހޭ ހާލަތުގައިވާ ރުއްގަސް ނައްޓާލަންވާނީ ކައުންސިލުން ލިޔުމުން ހުއްދަ ލިބިގެންނެވެ.

ދަނޑުބިމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުން

18. (ށ) މި އުސޫލުގެ 02 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ދޫކުރެވޭ ބިމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމަށްފަހު އެދަނޑުގައި [illegible] މަސައްކަތްކުރަމުންދާނަމަ މުއްދަތު އާ ކުރެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން މުއްދަތު އިތުރު ކުރެވޭނީ، ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން، ދެ ފަރާތުން ސޮއި ކުރާ އާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

(ނ) ދަނޑު ބިމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކުން މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 3 (ތިނެއް) މަސް ދުވަސް ކުރިން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އެދި ލިޔުމުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ކުލި ދެއްކުން

19. (ށ) ޤައުމުގެ އިޤްތިޞާދީ ހާލަތަށް ބަލައި، މިއުސޫލުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ބިމަކަށް ކުލި ދެއްކުމުގެ އުސޫލު ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާނެއެވެ. އެގޮތުން ކުލި ބަދަލުކުރާނީ ކޮންމެ 05 (ފަހެއް) އަހަރުން 01 (އެކެއް) ފަހަރުއެވެ.

(ނ) މިއުސޫލުގެ ދަށުން ހައްޤުތަކުގެ އެއްބަސްވުންތަކުގެ އެއްބަސްވުން އަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން އަދި އަލަށް ދޫކުރާ ބިމެއް ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ކުލި ނުނަގާނެއެވެ.

ދަނޑުބިން ދޫކޮށްލުން

20. އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ ދަނޑު ދޫކޮށްލަން ބޭނުންވާނަމަ، 30 (ތިރީސް) ދުވަސް ކުރިން ލިޔުމުން ކައުންސިލަށް އަދި އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ. ދަނޑުބިން ދޫކޮށްލާއިރު ދަނޑުގައި ހައްދާފައިވާ

ރުއްގަހާއި ގޮވާއި ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކަށް ކައުންސިލުން ބަދަލު ދޭކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ. އަދި ހައްދާފައިވާ ރުއްގަހާއި ނުއުފުލޭ މުދަލަށް ގެއްލުންދީ ހަވާލު ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

ކައުންސިލްގެ ބޭނުމަށް ބިން ވަކިކުރުން

21. ދަނޑުބިމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ކައުންސިލްގެ ބޭނުމަކަށް ބިން ނަގާނަމަ 3 (ތިނެއް) މަސް ދުވަސް ކުރިން އެކަން ބިން ދޫކުރެވިފައިވާ ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ. މިގޮތުގެމަތިން ބިން ވަކިކުރާނަމަ އެބިމަށް ކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތަކަށް ޚަރަދުވެދިޔަ ބަދަލެއް ދޭންވާނެއެވެ.

ދަނޑުބިން ދޫކުރެވުނު ފަރާތް ނިޔާވުން

22. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ދަނޑުގެ ވެރިފަރާތް ނިޔާވެއްޖެ ނަމަ އޭނާގެ ވާރިސުން އެ އެއްބަސްވުން ދަމަހައްޓަން ބޭނުންނަމަ ވާރިސުންގެ ތެރެއިން އެކަމަށް ބޭނުންވާފަރާތެއްގެ ނަމަށް އެއްބަސްވުން ބަދަލުކޮށްދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ދަނޑުބިން ކުއްޔަށްދިނުން ނުވަތަ ވިއްކާލުން

23. މިގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ދަނޑުބިން އެހެން ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުން، ނުވަތަ ކައުންސިލްގެ ހުއްދަނެތި އެ ބިމުގައި ކުރާ އިންވެސްޓްމަންޓް ވިއްކާލުން ފަދަ ކަމެއް ކޮށްފިނަމަ، އެއްވެސް ބަދަލެއް ދިނުމަކާނުލައި އެ ދަނޑުބިން އެމީހެއްގެ ކިބައިން ވަކި ކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެފަރާތަކަށް 1,000 (އެއް ހާސް) ރުފިޔާއާއި 5,000 (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ބިމުގައި ހެއްދޭނެ ބާވަތްތައް

24. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެންމެހައި ބާވަތްތައް ދަނޑު ބިމުގައި އިންދައި ހައްދައި ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.

ތަފާސް ހިސާބު ހުށަހެޅުން

25. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދަނޑުވެރިކަން ކުރުމަށްޓަކައި ދޫކުރާ ބިންތަކުގައި ހައްދާ ތަކެތީގެ ތަފާސް ހިސާބު ކޮންމެ ތިންމަހުން އެއްމަރު އެ އަވަށެއްގެ އަވަށު އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) ތަފާސް ހިސާބު ހުށަހަޅާނީ ކައުންސިލުން އިން ދޫކުރާ "ދަނޑު ބިމުގައި އުފައްދާ ބާވަތްތަކުގެ ތަފްސީލު ފޯމު" އިންނެވެ.

ފައިސާ ދެއްކުން

26. (ހ) މިގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ބިންތަކުގެ މަހު ކުލި ކޮންމެ މީލާދީ މަހެއްގެ 10 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ކައުންސިލް އިދާރާއަށް ނުވަތަ އެއަވަށެއްގެ އަވަށު އޮފީހަކަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

(ނ) ދަނޑުބިން ހަވާލުކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި އަދި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ދަނޑު ބިމުގެ ކުލި ނުދައްކާ އިތުރުވާ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް -/10 (ދިހައެއް) ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާއެއް ދައްކަންވާނެއެވެ.

ޤާނޫނާ ގުޅުން 27. ދަނޑުވެރިކަމަށް ބިން ދޫކުރާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

މާނަކުރުން 28. (ހ) ކައުންސިލް: މިއުސޫލުގައި ވަކިތަނެއްގައި ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންކުރެވިފައި ނުވާނަމަ، ކައުންސިލްގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ އައްޑޫ ސިޓީ ކައުންސިލެވެ.

(ށ) އާންމު ދަނޑުވެރިކަން: ގަވާއިދު ނަމްބަރު 2024/R-41 "ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ވާގޮތުގެމަތިން ދޫކުރާ ބިމެވެ.

(ނ) ބިޑުގެ އުސޫލުން ދޫކުރާ ބިން: ގަވާއިދު ނަމްބަރު 2024/R-41 "ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދޫކުރާ ބިމެވެ.

(ރ) މާލީ ޤާބިލުކަން: ދަނޑުބިމަށް އެދި ކުރިމަތިލާ ފަރާތަކީ އެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މަސައްކަތް ކުރުމަށް މާލީ ގޮތުން އަރައިގަންނާ ފަރާތެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން.

(ބ) ބަޖެޓް: ދަނޑުވެރިކަމުގެ ބަޖެޓް ހިފައިވާ ފަރާތެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން.

(ޅ) މިއުސޫލުގައި ބޭނުންކުރެވިފައިވާ ބަސްތައް ތަފްސީރު ކުރުމުގައި މީހުންނާއި، ފަރާތްތަކުގެ މާނައިގައި، ކުންފުނި، ގުރޫޕް، އޭޖެންސީ ޖަމާޢަތްތަކާ ހިމެނެއެވެ. އަދި ވަކިވަކި ފަރުދުކަން ނުވަތަ އެއްޗެހިކަން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ބަސްތަކުގެ އެބަހުގެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ހާލަތަކަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށްގެން މިއުސޫލުން ނުވަތަ ދެކިދާނެ އެކަށޭނެ ގޮތަކަށް މާނަކުރެވިދާނެއެވެ.

30 އޭޕްރީލް 2025